

ETHOS-TELLING

VAN DAK- EN THUISLOOSHEID

REGIO IJSEL-VECHT

Inhoudsopgave

Inleiding	1
Het aantal dak- en thuisloze personen in regio IJssel-Vecht	
Ingevulde vragenlijsten	3
Aantal dak- en thuisloze personen	4
ETHOS-Light categorieën	
Noodopvang	7
Tijdelijke opvang	8
Instelling	9
Niet-conventionele woonruimte	10
Bij familie, vrienden of derden	11
Woning met dreigende huisuitzetting	12
Verblijfplaats twee weken voorafgaand aan teldag	13
Verblijfplaats per gemeente	14
De profielkenmerken van de getelde dak- en thuisloze mensen	
Gender	15
Leeftijd	15
Nationaliteit, verblijfsstatus en geboorteland	16
Samenstelling huishouden	17
Inkomstenbronnen	17
Gezondheidsproblemen	18
Instellingsverleden	18
Duur van dak- en thuisloosheid	19
Aanleidingen voor verlies van woonzekerheid	20
Actieve begeleiding	21
Briefadres	21
Conclusies	22
Referenties	24
Bijlage 1: Deelnemende organisaties	25

Colofon

Met medewerking van:

Regio IJssel-Vecht
Regionale coördinatie door Laura Pruik

Auteurs:

XX

In samenwerking met:

KU Leuven: prof. dr. Koen Hermans, Nana Mertens en
Evelien Demaerschalk

Financier

Kansfonds (coördinatie door Willem van Sermondt,
Esther Vogel en Eva Mos)

Bronvermelding bij gebruik van deze rapportage:

Auteurs XX (2025). ETHOS-telling van dak- en
thuisloosheid in regio IJssel-Vecht. Hogeschool
Utrecht.

Aanleiding voor de telling

Om beter zicht te krijgen op de aard en omvang van dak- en thuisloosheid voerde Hogeschool Utrecht in samenwerking met Kansfonds in 2025 voor de derde keer de ETHOS-telling uit. Hierbij werd gebruik gemaakt van een voor Nederland relatief nieuwe definitie van dakloosheid, de ETHOS-Light classificatie, en van een nieuwe telmethode. Dit rapport bevat de resultaten van de telling die plaatsvond op 8 april 2025 in regio IJssel-Vecht. De telling is uitgevoerd in nauwe samenwerking met de gemeenten die onderdeel uitmaken van deze regio: gemeenten Zwolle, Dalfsen, Hardenberg, Kampen, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland.

Het onderzoeksteam van Hogeschool Utrecht wordt ondersteund door het onderzoeksteam van de Katholieke Universiteit Leuven, dat de toegepaste telmethode heeft ontwikkeld onder leiding van prof. dr. Koen Hermans. De universiteit past de telmethode sinds 2020 met succes toe in een groot aantal Belgische regio's. Leuven past Hogeschool Utrecht de methode dit jaar voor de derde keer toe in Nederland.

Met het uitvoeren van de telling geven de gemeenten in regio IJssel-Vecht Hogeschool Utrecht en Kansfonds een impuls aan het in kaart brengen van dak- en thuisloosheid in Nederland. De betrokken gemeenten hebben de ambitie om dak- en thuisloosheid in hun regio gedegen aan te pakken. Zij willen beleid gericht op preventie en aanpak van dakloosheid baseren op concrete cijfers en profielkenmerken van dak- en thuisloze mensen in hun regio.

ETHOS-Light classificatie

De ETHOS-Light classificatie wordt binnen de Europese Unie en door vooraanstaande onderzoekers in Europa gezien als de best onderbouwde manier om dakloosheid te meten (Edgar, 2012; Baptista & Marlier, 2019). ETHOS staat voor 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion' en definieert dakloosheid als een gebrek aan volwaardige huisvesting. De brede ETHOS classificatie bestaat uit dertien operationele categorieën die een onvolwaardige huisvestingssituatie beschrijven. Deze zijn onderverdeeld in vier conceptuele categorieën: dakloosheid, thuisloosheid, onveilige huisvesting en onbehoorlijke huisvesting (FEANTSA, 2005). Voor het meten van dakloosheid werd in 2006 een afgeslankte versie geïntroduceerd: ETHOS-Light (zie kader). Deze versie omvat zes van de dertien categorieën van de brede ETHOS classificatie en geldt als een minimale classificatie van dakloosheid. Alle mensen die geen eigen (t)huis hebben kunnen hiermee in beeld worden gebracht (FEANTSA, 2018).

De ETHOS-definitie sluit goed aan bij het feit dat de verblijfssituatie van dakloze mensen vaak wisselt. Mensen verblijven bijvoorbeeld (noodgedwongen) afwisselend tijdelijk bij vrienden, in niet-conventionele woonruimten, in de noodopvang voor dakloze mensen of op straat (Schel et al., 2023). Uit onderzoek blijkt ook dat een huisuitzetting een belangrijke route is naar dakloosheid (Al Shamma et al., 2015). Om die reden voegen wij, in navolging van het onderzoeksteam van de Katholieke Universiteit Leuven een zevende categorie aan de classificatie toe: mensen die hun woning binnen een maand moeten verlaten zonder dat zij zicht hebben op passende vervolghuisvesting (Hermans et al., 2021). Met de ETHOS-Light definitie kan naast zichtbare dakloosheid ook verborgen dakloosheid in beeld worden gebracht, met name onder mensen die verblijven bij familie, vrienden of derden en onder mensen die verblijven in een niet-conventionele woonruimte, zoals een auto, stacaravan, schuur of woning zonder basisvoorzieningen.

ETHOS-Light

1

Mensen die verblijven in de **openbare ruimte**

2

Mensen die verblijven in de **noodopvang** voor dakloze mensen

3

Mensen die verblijven in de **tijdelijke opvang** voor dakloze mensen

4

Mensen die binnen een maand na de teldag een **instelling verlaten** zonder passende vervolghuisvesting en mensen die **instelling verlaten langer in een instelling verblijven** wegens gebrek aan passende vervolghuisvesting

5

Mensen die verblijven in **niet-conventionele woonruimten** vanwege een gebrek aan passende huisvesting (zoals auto, kraakpand, vakantiewoning)

6

Mensen die noodgedwongen tijdelijk verblijven bij **familie, vrienden of derden** vanwege een gebrek aan passende huisvesting

+

Mensen met een **dreigende huisuitzetting** die hun woning binnen een maand na de teldag moeten verlaten, zonder dat zij zicht hebben op passende vervolghuisvesting

TELDAG: 8 APRIL 2025

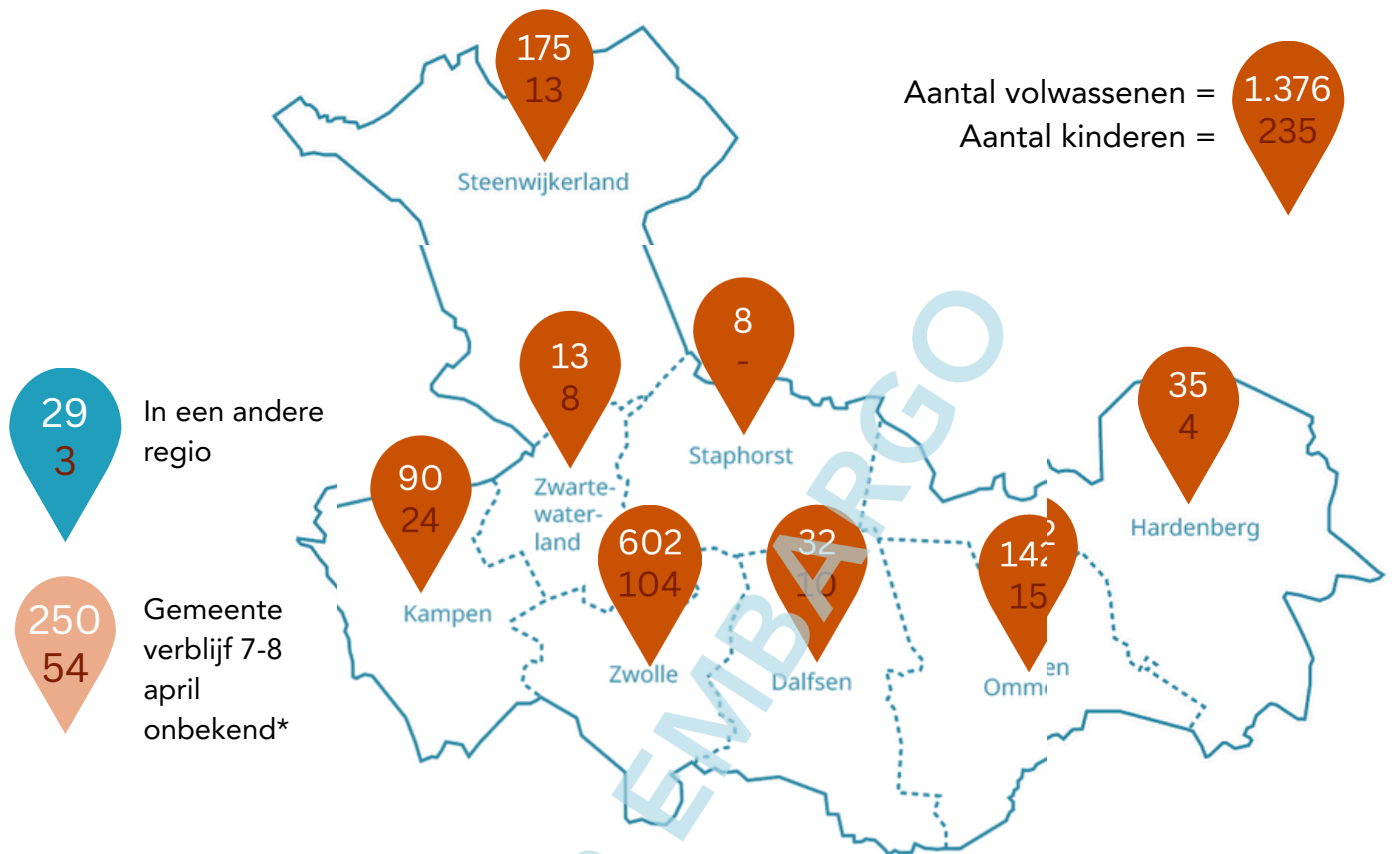
Aantal deelnemende organisaties: 110

Diverse organisaties hebben meegedaan aan de telling, zoals: hulpverleningsorganisaties, woningcorporaties, leegstandsbeheerders, welzijnsorganisaties, buurtwerk, hogere onderwijsinstellingen, politie, bibliotheken, opvangvoorzieningen voor dakloze mensen, gemeentelijke afdelingen en diensten, (zorg-)instellingen, penitentiaire instellingen, reclassering, religieuze organisaties, huisartsen en lokale maatschappelijke initiatieven.

Voor iedere dak- of thuisloze persoon die een vragenlijst heeft ingevuld, is een vragenlijst ingevuld. 85 organisaties vulden in totaal 1.539 vragenlijsten in. Daarnaast waren er 25 organisaties die meededen aan de telling, maar aangaven niemand in beeld te hebben op de teldag. De onderzoekers verwijderden 105 dubbeltellingen en 37 vragenlijsten die onvolledig waren of waarbij niet was voldaan aan de voorwaarden van de telling. 6 vragenlijsten zijn samen met de dak- of thuisloze persoon ingevuld, de overige vragenlijsten zijn ingevuld door professionele medewerkers als werkzaam bij een telorganisatie. De meeste organisaties reageerden positief op het verzoek om mee te tellen. De volgende organisaties hadden mogelijk wel dak- en thuisloze personen in beeld, maar namen niet of in geringe mate deel aan de telling: basisscholen en een deel van de verblijfsinstellingen (o.a. jeugdzorg- en beschermd wonen voorzieningen) en campings en vakantieparken. Diverse organisaties hebben met elkaar afgestemd wie welke mensen zou tellen. Dit werd gedaan om dubbeltellingen te voorkomen en om de tijdsinvestering van het tellen zoveel mogelijk te beperken.

Verblijfplaats nacht van 7 op 8 april 2025

*Van de door het COA geregistreerde personen is niet bekend in welke gemeente zij binnen de regio verblijven. Daarom zijn ze bij onbekend opgeteld.

Regionale context bij de cijfers

- 01** In centrumgemeente Zwolle zijn veel voorzieningen met een regionale functie voor dak- en thuisloze mensen. Dit is een verklaring voor het relatief hoge aantallen getelde personen in Zwolle.
- 02** Instellingen (o.a. jeugdzorg- en beschermd wonen voorzieningen), basisscholen, campings en vakantieparken hebben beperkt meegeteld.
- 03** Door de aanwezigheid van een groot aantal campings en vakantieparken in de regio zijn er in een aantal gemeenten relatief veel mensen in niet-conventionele woonruimten geteld. Desalniettemin zijn deze niet in alle gemeenten goed in kaart gebracht.

Aantal dak- en thuisloze personen

REGIO IJSSEL-VECHT

1.611

getelde dak- of thuisloze personen

41%

man

<1%

anders

1.376

volwassenen

235

kinderen

27%

vrouw

32%

onbekend

1.611

MENSEN IN

EEN SITUATIE VAN DAK- OF THUISLOOSHEID

In de nacht van 7 op 8 april 2025 zijn in totaal 1.611 dak- en thuisloze personen geteld in regio IJssel-Vecht. We telden 1.376 dak- of thuisloze volwassenen en 235 kinderen. Het merendeel van hen verblijft in een niet-conventionele woonruimte (22%).

van 7 op 8 april 2025 zijn in totaal 1.611 dak- en thuisloze personen geteld in regio IJssel-Vecht. We telden 1.376 dak- of thuisloze volwassenen en 235 kinderen. Het merendeel van hen verblijft in een niet-conventionele woonruimte (22%).

ze personen geteld in regio IJssel-Vecht. We telden 1.376 dak- of thuisloze volwassenen en 235 kinderen. Het merendeel van hen verblijft in een niet-conventionele woonruimte (22%).

559

MANNEN

41% van de getelde volwassen personen is man. Zij verblijven voornamelijk in een niet-conventionele woonruimte (32%), bij familie, vrienden of derden (19%), of in een tijdelijke opvang (17%). De meeste dak- en thuisloze mannen zijn tussen de 18 en 27 jaar oud (30%).

41% van de getelde volwassen personen is man. Zij verblijven voornamelijk in een niet-conventionele woonruimte (32%), bij familie, vrienden of derden (19%), of in een tijdelijke opvang (17%). De meeste dak- en thuisloze mannen zijn tussen de 18 en 27 jaar oud (30%).

voornamelijk in een niet-conventionele woonruimte (32%), bij familie, vrienden of derden (19%), of in een tijdelijke opvang (17%). De meeste dak- en thuisloze mannen zijn tussen de 18 en 27 jaar oud (30%).

370

VROUWEN

27% van de getelde volwassen personen is vrouw. Zij verblijven voornamelijk in een niet-conventionele woonruimte (43%), tijdelijke opvang (24%) of bij familie, vrienden of derden (18%). De meeste dak- en thuisloze vrouwen zijn tussen de 18 en 27 jaar oud (43%).

27% van de getelde volwassen personen is vrouw. Zij verblijven voornamelijk in een niet-conventionele woonruimte (43%), tijdelijke opvang (24%) of bij familie, vrienden of derden (18%). De meeste dak- en thuisloze vrouwen zijn tussen de 18 en 27 jaar oud (43%).

voornamelijk in een niet-conventionele woonruimte (43%), tijdelijke opvang (24%) of bij familie, vrienden of derden (18%). De meeste dak- en thuisloze vrouwen zijn tussen de 18 en 27 jaar oud (43%).

235

KINDEREN

In totaal zijn er 235 minderjarige dak- en thuisloze kinderen geteld, waarvan 21 kinderen alleenstaand zijn. 214 kinderen samen met één of meerdere ouders. Tevens zijn er 433 kinderen geteld die niet zelf dak- of thuisloos zijn, maar van wie ten minste één ouder wel dak- of thuisloos is. 8 van de getelde personen zijn zwanger op de teldag.

In totaal zijn er 235 minderjarige dak- en thuisloze kinderen geteld, waarvan 21 kinderen alleenstaand zijn. 214 kinderen samen met één of meerdere ouders. Tevens zijn er 433 kinderen geteld die niet zelf dak- of thuisloos zijn, maar van wie ten minste één ouder wel dak- of thuisloos is. 8 van de getelde personen zijn zwanger op de teldag.

teld, waarvan 21 kinderen alleenstaand zijn. 214 kinderen samen met één of meerdere ouders. Tevens zijn er 433 kinderen geteld die niet zelf dak- of thuisloos zijn, maar van wie ten minste één ouder wel dak- of thuisloos is. 8 van de getelde personen zijn zwanger op de teldag.

472

JONGEREN

472 jongeren (18-27 jaar) zijn dak- of thuisloos. Zij vormen bijna een derde van de getelde dak- en thuisloze personen (29%). Jongeren zijn meestal alleenstaand zonder partner en kinderen (43%) en verblijven vooral in een niet-conventionele woonruimte (32%), in een instelling (26%), of in de tijdelijke opvang voor dakloze mensen (19%).

472 jongeren (18-27 jaar) zijn dak- of thuisloos. Zij vormen bijna een derde van de getelde dak- en thuisloze personen (29%). Jongeren zijn meestal alleenstaand zonder partner en kinderen (43%) en verblijven vooral in een niet-conventionele woonruimte (32%), in een instelling (26%), of in de tijdelijke opvang voor dakloze mensen (19%).

472 jongeren (18-27 jaar) zijn dak- of thuisloos. Zij vormen bijna een derde van de getelde dak- en thuisloze personen (29%). Jongeren zijn meestal alleenstaand zonder partner en kinderen (43%) en verblijven vooral in een niet-conventionele woonruimte (32%), in een instelling (26%), of in de tijdelijke opvang voor dakloze mensen (19%).

Aantal dak- en thuisloze personen

REGIO IJSSEL-VECHT

ETHOS-Light classificatie		Volwassenen # 1.376	Waarvan mannen # 559	Waarvan vrouwen # 370	Kinderen # 235
1	In de openbare ruimte	25 (2%)	22 (4%)	3 (1%)	-
2	In de noodopvang voor dakloze mensen of dakloze mensen	99 (7%) 99 (7%)	83 (15%) 83 (15%)	14 (4%)	-
3	In de tijdelijke opvang voor dakloze mensen	189 (14%)	97 (17%)	90 (24%)	62 (26%)
4	In een instelling	290 (21%)	48 (9%)	20 (5%)	61 (26%)
5	In een niet-conventionele woonruimte (garage, (sta)caravan, kraakpannel, ...)	554 (40%)	178 (32%)	160 (43%)	54 (23%)
6	Bij familie, vrienden of andere derden	170 (12%)	104 (19%)	65 (18%)	48 (20%)
+	In een woning met dreigende huisuitzetting	33 (2%)	21 (4%)	12 (3%)	10 (4%)
	Verblijfssituatie onbekend of thuisloosheid bevestigd gedurende de teldag op teldag, dak- of thuisloosheid bevestigd gedurende de twee weken voor de teldag	16 (1%)	6 (1%)	6 (2%)	-

In de rest van deze rapportage worden alleen de resultaten voor de getelde volwassenen weergegeven, tenzij anderszins anders vermeld.

Noodopvang

REGIO IJSSEL-VECHT

Noodopvang voor dakloze mensen	Volwassenen # 99	%
Nachtopvang (De Herberg RIBW)	99	100%

We telden in totaal 99 volwassenen (7%) die in de noodopvang voor dakloze mensen verblijven.

Tijdelijke opvang

REGIO IJSSEL-VECHT

Tijdelijke opvang voor dakloze mensen	Volwassenen # 189	%
Crisisopvang (Bijvoorbeeld Crisisopvang Leger des Heils, Step into the Future Creating Balance en doorstroomwoningen Leger des Heils*)	61	32%
Crisisopvang gezinnen (Bijvoorbeeld Gezinsopvang Leger des Heils)	30	16%
Jongerenopvang (Bijvoorbeeld Logeerhuis Lir, Lir Junior, Take Off Leger des Heils en Kamers met Aandacht)	48	25%
Vrouwen-/veilige opvang (Bijvoorbeeld Kadera)	34	18%
Onder de Pannen	2	1%
Anders	11	6%
Onbekend	3	2%

Er verblijven in totaal 189 volwassenen (14%) in een tijdelijke opvangvoorziening voor dakloze mensen. 11 personen (6%) verblijven in een ander type tijdelijke opvang, zoals het 8ste werk.

* De trajecten van Housing First en omklapcontracten zijn niet meegeteld als tijdelijke opvang, aangezien deelnemers hierin in principe permanent kunnen blijven wonen wanneer zij zich houden aan de voorwaarden van goed verhuurderschap.

94%

verblijft langer wegens gebrek aan passende vervolghuisvesting

4%

verlaat binnen een maand de instelling zonder passende vervolghuisvesting

83%

asielzoekerscentrum
242

6%

beschermde wonen
18

5%

gevangenis
13

3%

GGZ-instelling
10

1%

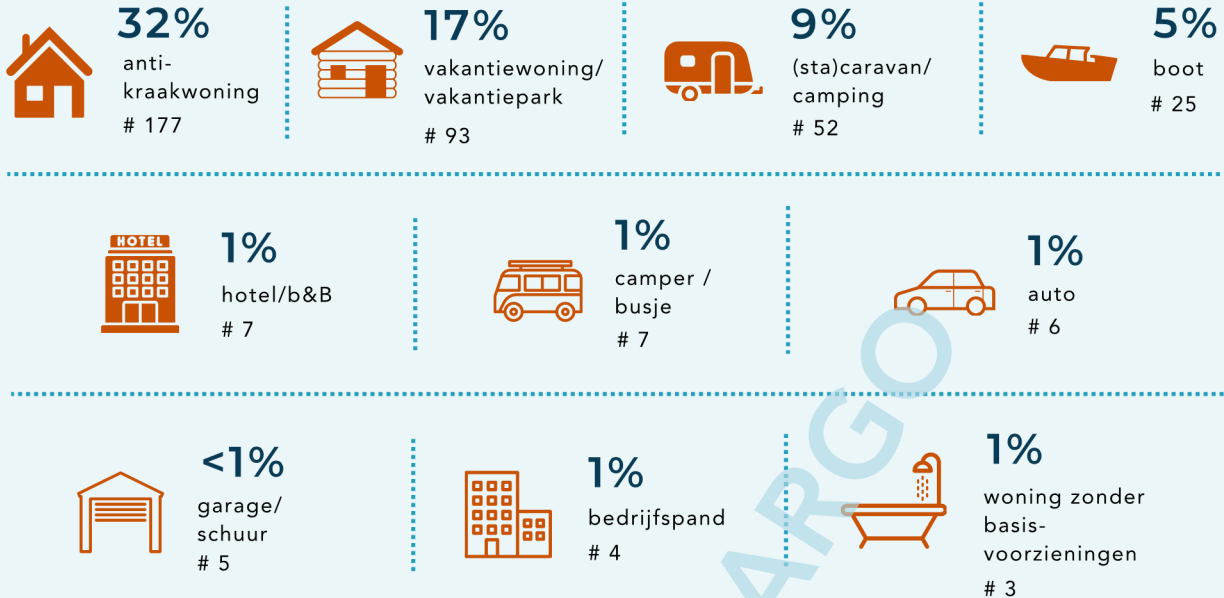
instelling voor verslavingszorg
2

In totaal verblijven 290 volwassenen (21%) in een instelling. 5 personen (2%) verblijven in een ander type instelling, zoals een voorziening van Frion Zorg.

Niet-conventionele woonruimte

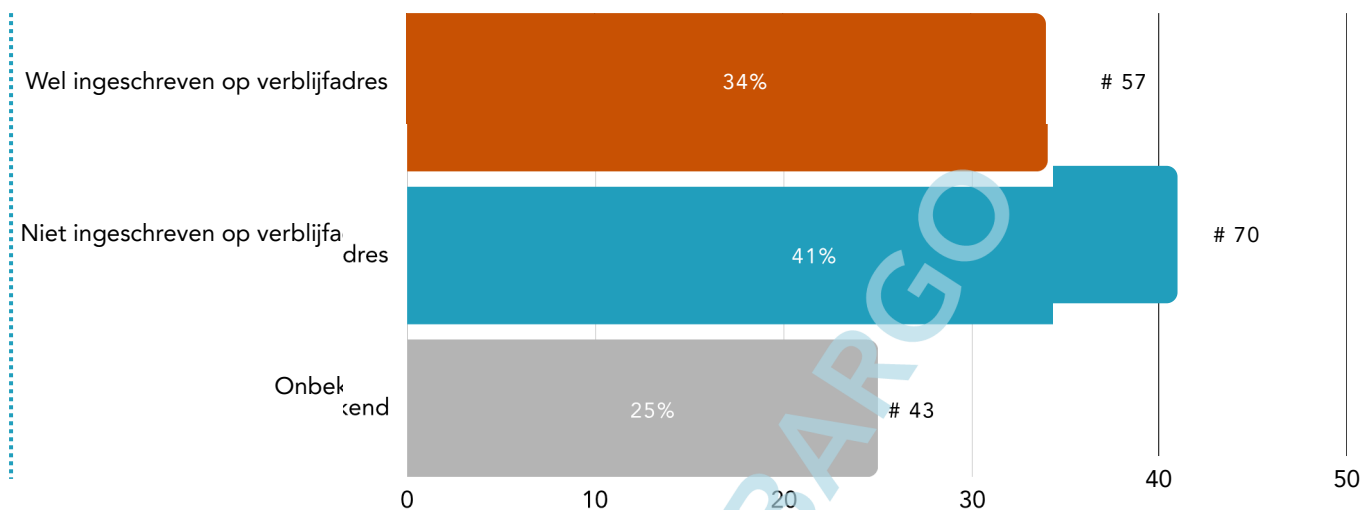
REGIO IJSSEL-VECHT

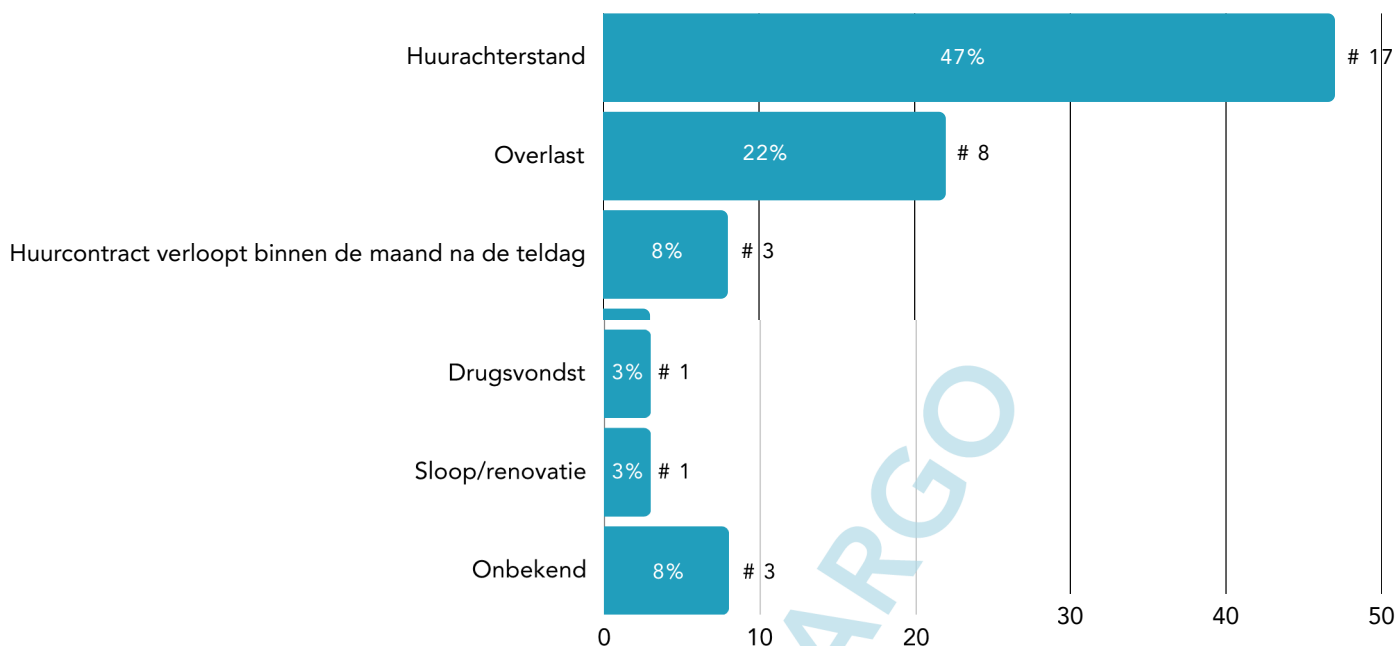

In totaal verblijven er 554 volwassenen (40%) in een niet-conventionele woonruimte. 6 personen (2%) verblijven in een ander type niet-conventionele ruimte, zoals een vrachtwagen. Voor 172 personen (31%) is het type niet-conventionele woonruimte onbekend.

Van de getelde dak- en thuisloze volwassenen verblijven 170 personen (12%) bij familie, vrienden of derden wegens gebrek aan passende huisvesting. Onderstaande tabel geeft het percentage volwassenen weer dat al dan niet stond ingeschreven op dit verblijfadres.

Op 8 april 2025 hebben 33 volwassenen (2%) te maken met een dreigende huisuitzetting: zij moeten binnen een maand na de teldag hun woning verlaten zonder dat zij zich hebben op passende vervolghuisvesting. Er konden meerdere redenen voor huisuitzetting worden gegeven. Voor 8 personen (22%) werd een andere reden voor dreigende huisuitzetting genoemd, waaronder het verkopen van de huurwoning door de eigenaar. In 25% van de situaties betreft het een uitzetting uit een particuliere huurwoning en bij 56% een sociale huurwoning van een woningcorporatie. Bij 14% van de huisuitzettingen is het type woning onbekend.

Verblijfplaats twee weken voorafgaand aan de teldag

REGIO IJSSEL-VECHT

Naast de verblijfssituatie in de nacht van 7 op 8 april 2025 is ook de verblijfssituatie tijdens de twee weken voorafgaand aan de teldag in kaart gebracht. Dit geeft zicht op de dynamiek van dak- en thuisloosheid in de regio. Aangezien de verblijfssituatie van dak- of thuisloze mensen kan wisselen (mensen verblijven bijvoorbeeld afwisselend in de openbare ruimte, in de noodopvang en bij familie, vrienden of derden) konden per persoon meerdere verblijfssituaties worden aangegeven.

ETHOS-Light classificatie		Aantal volwassenen op de teldag	Aantal volwassenen twee weken voor de teldag
1	In de openbare ruimte	25	32
2	In de noodopvang voor dakloze mensen	99	96
3	In de tijdelijke opvang voor dakloze mensen	189	187
4	In een instelling	290	297
5	In een niet-conventionele woonruimte (garage, (sta)caravan, kraakpand, ...)	554	385
6	Bij familie, vrienden of derden	170	177
+	In een woning met dreigende huisuitzetting	33	38
Persoon was niet dak- of thuisloos teldag in de twee weken voorafgaand aan de		-	7
Verblijfssituatie onbekend, dak- of thuisloosheid bevestigd		16	-

Verblijfplaats per gemeente

REGIO IJSSEL-VECHT

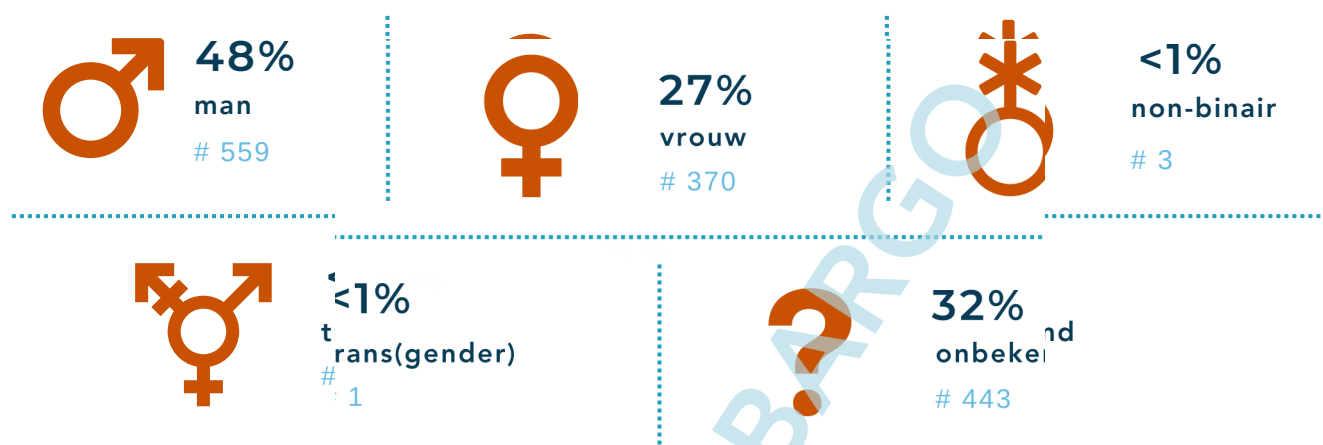
	In de openbare ruimte	In de noodopvang voor dakloze mensen	In een tijdelijke opvang voor dakloze mensen	In een instelling	In een niet-conventionele woonruimte	Bij familie, vrienden of derden	In een woning met dreigende huisuitzetting	Verblijfsituatie onbekend, dakloos of thuisloosheid bevestigd	Totaal aantal volwassenen + kinderen	% van aantal inwoners in de gemeente
Gemeente Zwolle	20	99	167	27	175	94	12	8	602 +104	0,53%
Gemeente Dalfsen	1	-	-	1	13	10	7	-	32 +10	0,14%
Gemeente Hardenberg	-	-	5	8	9	12	1	-	35 +4	0,06%
Gemeente Kampen	-	-	15	19	31	20	3	2	90 +24	0,20%
Gemeente Ommen	1	-	-	1	135	2	-	3	142 +15	0,82%
Gemeente Staphorst	-	-	-	-	3	1	4	-	8 +0	0,04%
Gemeente Steenwijkerland	1	-	1	5	153	13	1	1	175 +13	0,41%
Gemeente Zwartewaterland	-	-	1	-	4	5	3	-	13 +8	0,09%
Gemeente buiten regio	1	-	-	4	12	10	2	-	29 +3	-
Onbekend*	1	-	-	225	19	3	-	2	250 +54	-
Totaal	25	99	189	290	554	170	33	16	1.376 + 235	0,41%

*Van de door het COA geregistreerde personen is niet bekend in welke gemeente zij binnen de regio verblijven. Daarom zijn ze bij onbekend opgeteld.

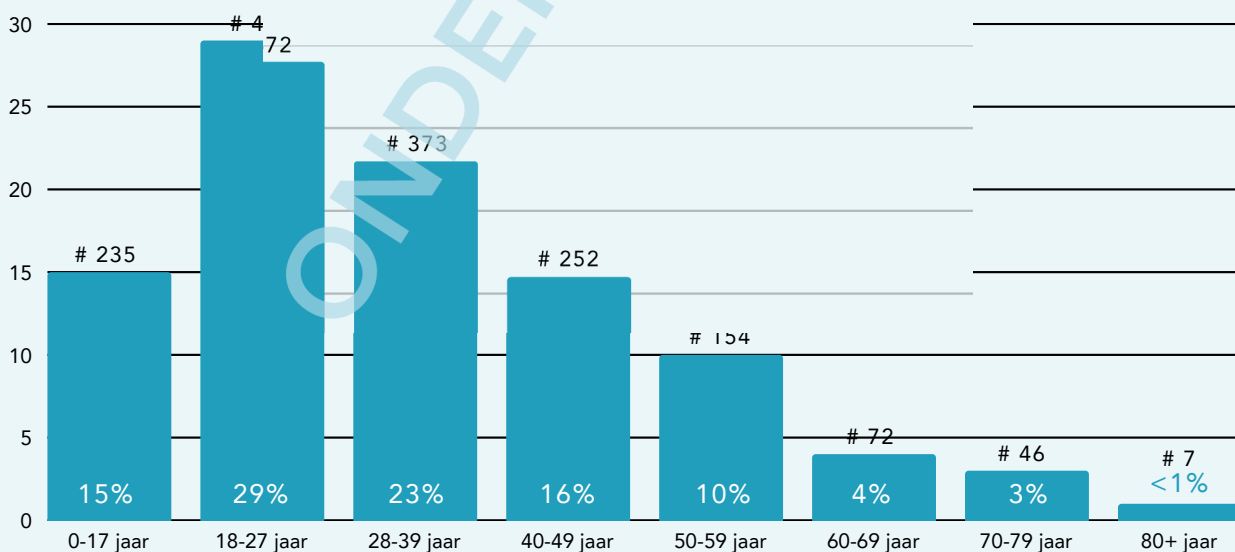
Van de door het COA geregistreerde personen is niet bekend in welke gemeente zij binnen de regio verblijven. Daarom zijn ze bij onbekend opgeteld.

Naast de verblijfplaats is ook gevraagd naar de profielkenmerken van de dak- of thuisloze persoon. De profielkenmerken zijn grotendeels gebaseerd op de professionele inschatting van de professionals van de tellende organisaties. Soms werden deze profielkenmerken niet ingevuld.

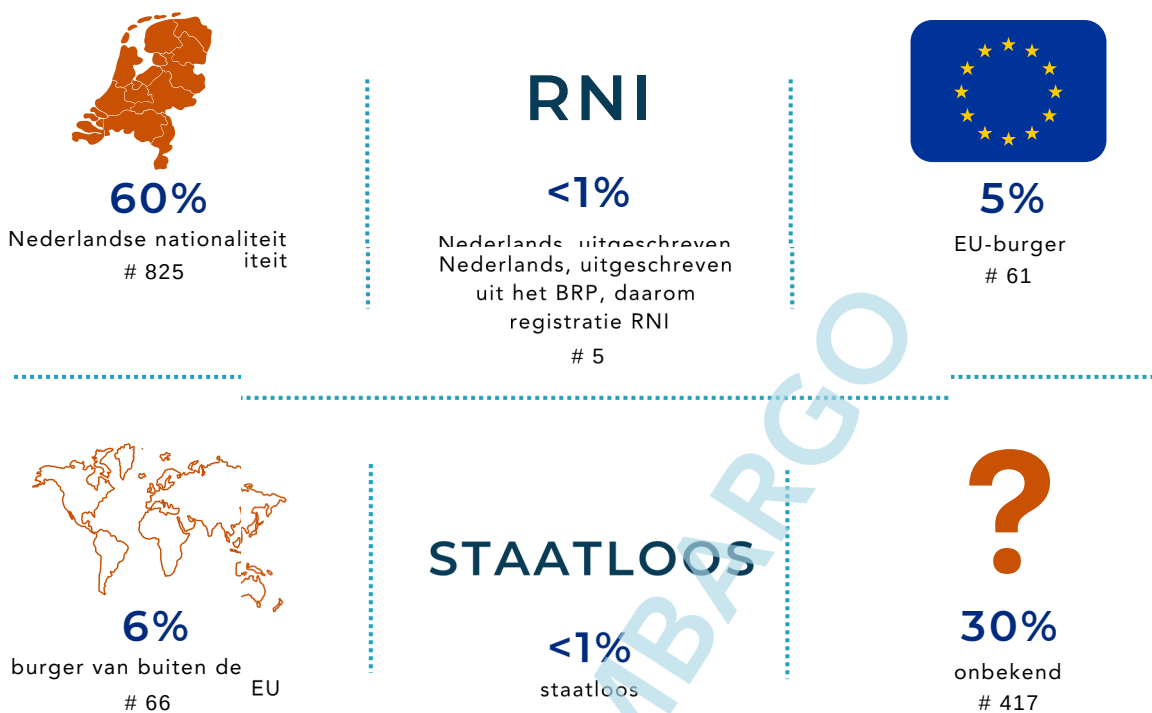
Gender

Leeftijd

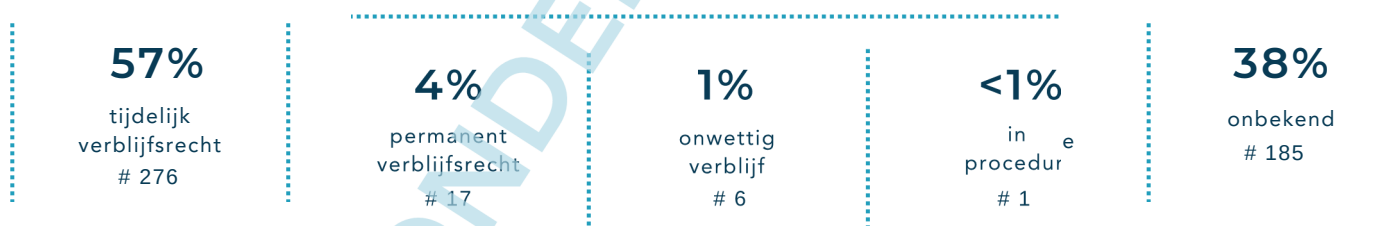

Nationaliteit

In totaal zijn er onder de getelde dak- en thuisloze volwassenen 32 verschillende nationaliteiten geteld.

Verblijfstatus

Bovenstaande tabel is van toepassing op dak- en thuisloze volwassenen met een niet-Europese nationaliteit.

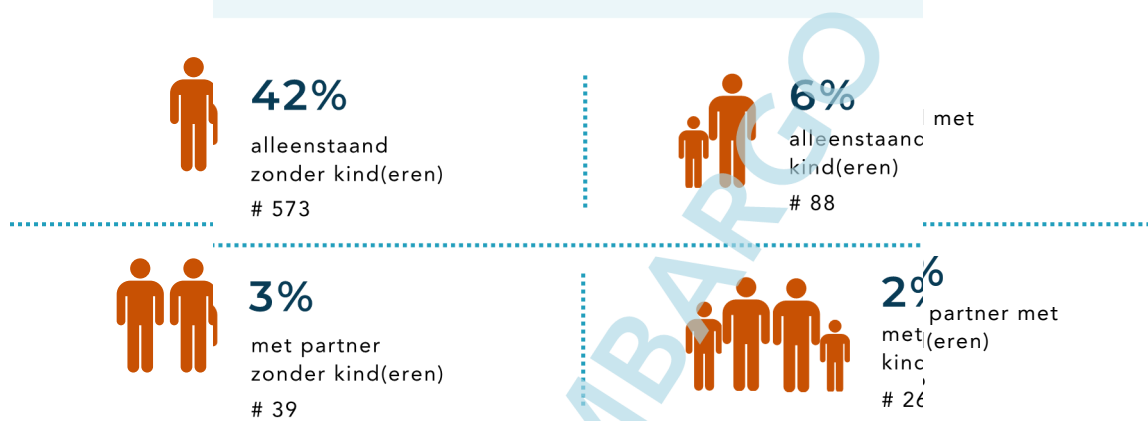
Geboorteland

Top 5 geboortelanden

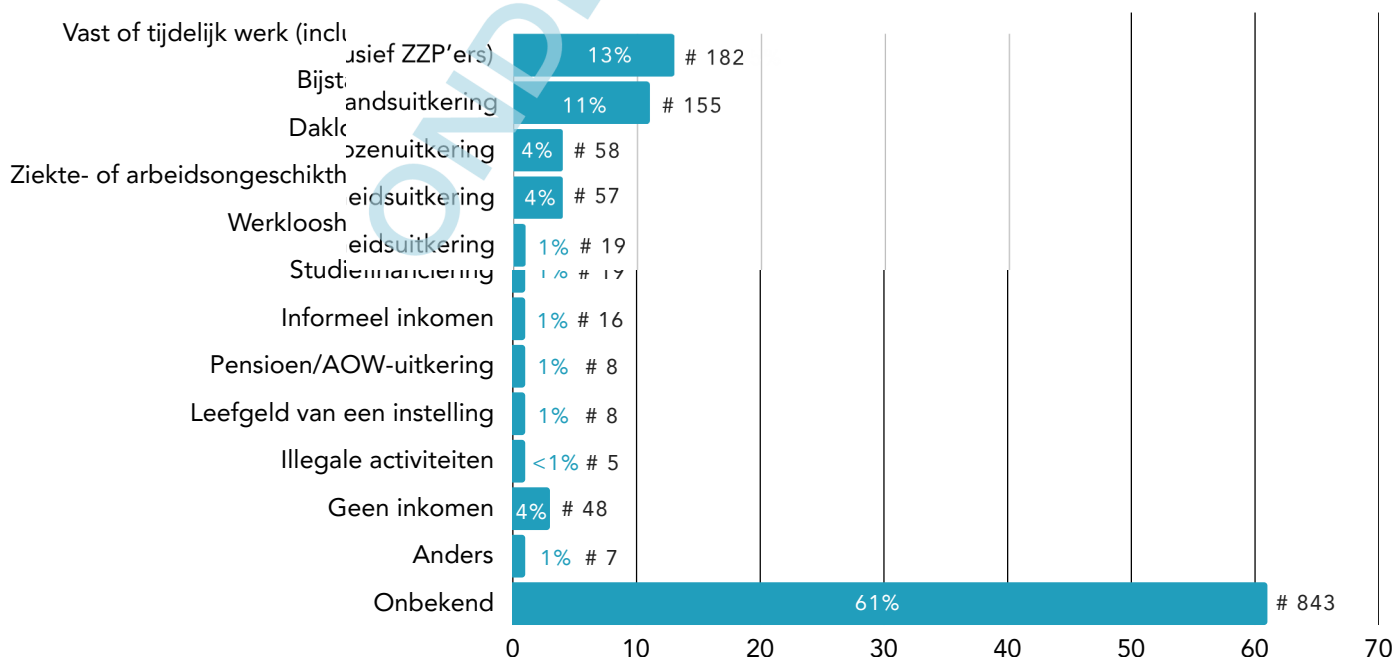
Samenstelling huishouden

Het huishouden bestaat uit mensen (familieband of partner) met wie de persoon op dit moment samenleeft in een situatie van dak- of thuisloosheid. Hieronder zijn de meest voorkomende resultaten weergegeven. Daarnaast verblijven er 7 personen (<1%) samen met hun ouder(s) en 3 personen (<1%) samen met hun ouder(s) en kind(eren) in een situatie van dak- of thuisloosheid. Voor 9 personen (<1%) gaat het om een ander familieverband. Voor 631 personen (46%) is deze informatie onbekend.

Inkomstenbronnen

Per persoon zijn er meerdere mogelijke inkomstenbronnen mogelijk. Voor 7 personen (<1%) zijn er andere inkomstenbronnen genoemd, namelijk alimentatie en erfenis.

Gezondheidsproblemen

Per persoon konden meerdere (vermoedelijke) gezondheidsproblemen worden aangegeven. Bij een groot deel van de getelde volwassenen is niet bekend of er sprake is van gezondheidsproblemen, namelijk 1.044 personen (76%). 11 personen (<1%) hebben andere gezondheidsproblemen (bv. een hersenbloeding). Het is niet duidelijk of de genoemde gezondheidskenmerken als oorzaak of gevolg kunnen worden gezien in relatie tot (dreigende) dak- en thuisloosheid. Voorzichtigheid is daarom geboden bij het interpreteren van deze cijfers.

12%

(vermoeden van) mentale gezondheidsproblemen
166

8%

(vermoeden van) verslaving
107

4%

(vermoeden van) (veel) verstandelijke beperking
55

2%

langdurige lichamelijke gezondheidsproblemen
33

1%

fysieke beperking
14

7%

aan gezondheidsproblemen
98

Instellingsverleden

6%

verleden in een gevangenis
85

4%

verleden in een jeugdzorgvoorziening
54

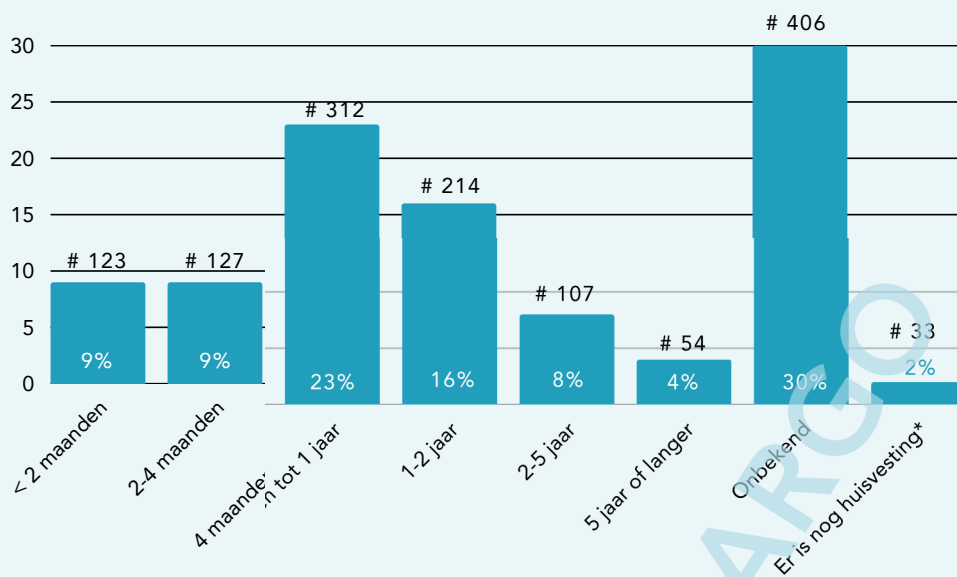

4%

verleden in een psychiatrische voorziening
58

8% van de getelde volwassenen (110 personen) verbleef nooit in een van bovengenoemde instellingen. Of iemand op enig moment in een psychiatrische instelling, jeugdzorgvoorziening of gevangenis verbleef, is voor een groot deel van de volwassen personen (61%) onbekend. De genoemde percentages zijn daarmee naar waarschijnlijkheid lager dan het werkelijke percentage personen dat op enig moment in een instelling verbleef.

Duur van dak- en thuisloosheid

*De personen die nog over huisvesting beschikken, zijn de personen in een situatie van dreigende huisuitzetting (verlies van huisvesting binnen een maand na de teldag)

Aanleidingen voor verlies van woonzekerheid

Per persoon konden meerdere aanleidingen voor verlies van woonzekerheid worden aangegeven. Hieronder worden de meestgenoemde aanleidingen uitgelicht. Voor 58% van de volwassenen (796 personen) is deze informatie onbekend.

10%
relatiebreuk
140

7%
huisuitzetting*
94

6%
conflict met
familie/huisgenoten
88

5%
gedwongen verlaten
van een woning**
65

4%
financiële problemen
61

4%
huiselijk geweld
55

3%
psychische
problemen
40

3%
verslaving
39

3%
gevlucht vanwege
oorlog of politiek
vervolgung
40

2%
ontslag uit een
instelling
30

- * Redenen voor huisuitzetting waren overlast, huurschuld, drugshandel, woonfraude of de beëindiging van een omklapcontract.
- ** Het gedwongen verlaten van een woning vond plaats vanwege de verkoop van een woning, renovatie, de onbewoonbaarheid van de woning of het einde van de huurovereenkomst.

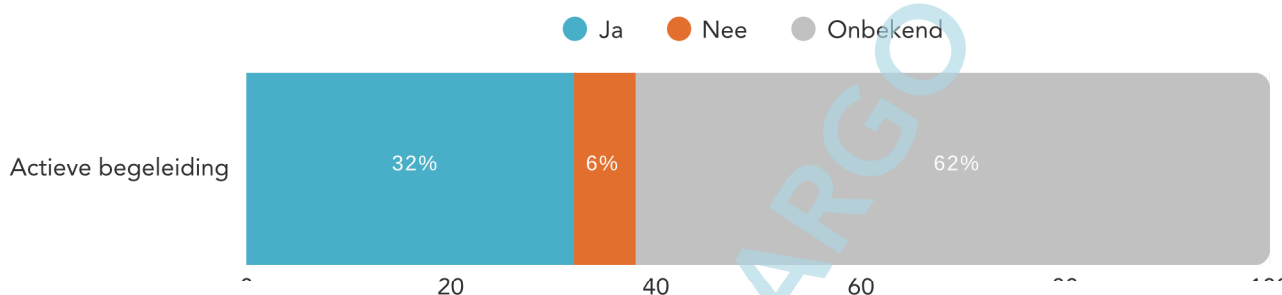

Verskil aanleiding verlies van woonzekerheid versus oorzaken van dak- en thuisloosheid

Per persoon is een inschatting gemaakt van de aanleidingen die direct hebben bijgedragen aan het verlies van woonzekerheid. Belangrijk om te benadrukken is dat het hierbij niet gaat om oorzaken van dak- en thuisloosheid. Bij oorzaken wordt gekeken naar bredere onderliggende persoonlijke en structurele factoren, zoals het gebrek aan betaalbare en passende huisvesting, of onvoldoende toegankelijke zorg en ondersteuning.

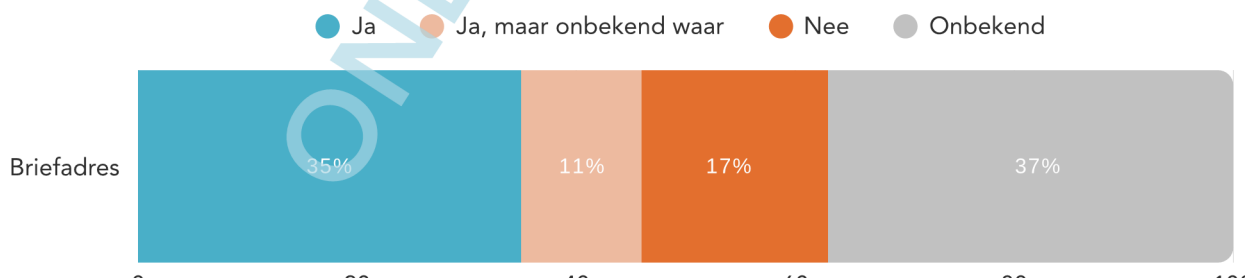
Actieve begeleiding

Bijna eenderde van de getelde dak- of thuisloze volwassenen wordt actief begeleid door één of meerdere organisaties (444 personen, 32%). Actieve begeleiding is daarbij gedefinieerd als 'minimaal één begeleidingscontact in de afgelopen maand'. Veel genoemde organisaties die actieve begeleiding bieden zijn Creating Balance, Leger des Heils, Kadera of Limor.

Briefadres

iets minder dan de helft van de getelde volwassenen beschikt over een briefadres (633 personen, 46%). Een briefadres (ook wel een postadres genoemd) is een adres waar de overheid iemand zonder woonadres kan bereiken. De meeste mensen hebben een briefadres bij een van de deelnemende gemeenten, beschermd wonen, maatschappelijke opvang of bij familie, vrienden of derden.

De ETHOS-telling in regio IJssel-Vecht brengt in totaal 1.611 dak- en thuisloze personen in beeld. Dit komt neer op 0,41% van de totale bevolking in de regio, wat betekent dat 1 op de 242 inwoners zich in een situatie van dak- of thuisloosheid bevindt. Alle mensen die volgens de ETHOS-Light classificatie in een leefsituatie van dak- of thuisloosheid verkeren en in beeld waren bij de betrokken organisaties in de regio, zijn meegeteld. Met vertegenwoordigers van deze organisaties en medewerkers van de deelnemende gemeenten reflecteerden we op de resultaten van de telling. Op basis van de cijfers en deze reflecties lichten we enkele conclusies uit.

01 Grote diversiteit aan dak- en thuisloze personen en leefsituaties

De telling laat zien dat de groep dak- en thuisloze personen in regio IJssel-Vecht zeer divers is. Twee vijfde van de getelde volwassenen is man, meer dan een kwart is vrouw. Dit betekent dat mensen van 80 jaar en ouder. Daarnaast werden in totaal 32 verschillende nationaliteiten geteld. De leefsituaties van dak- en thuisloze mensen zijn eveneens divers: de grootste groep volwassenen verblijft in een niet-conventionele woonruimte onder basisvoorzieningen (40%), gevolgd door de openbare ruimte of in een opvangvoorziening (21%). Het aandeel personen dat in een opvangvoorziening verblijft, bedraagt in totaal niet meer dan 3%. Dit doorbreekt het dominante beeld van dak- en thuisloosheid vooral gaat om alleenstaande mannen met psychische- of verslavingsproblemen die op straat of in de opvang verblijven.

02 Dak- en thuisloosheid treft ook veel vrouwen

Hoewel mannen de grootste groep dak- en thuisloze mensen vormen, is het aandeel dak- en thuisloze vrouwen belangrijk. In regio IJssel-Vecht zijn in totaal 370 dak- en thuisloze vrouwen geteld, wat overeenkomt met 27% van de volwassen personen. Opvallend is dat dit aandeel aanzienlijk hoger ligt dan eerdere statistieken suggereerden: volgens de landelijke schattingen van het CBS is 17% van de dakloze mensen vrouw (CBS, 2024). De leefsituaties van dak- en thuisloze vrouwen verschillen van die van mannen. Vrouwen verblijven relatief minder vaak in de openbare ruimte (1%) en in de noodopvang (4%). Zij verblijven voornamelijk in niet-conventionele woonruimten (43%). Relatief vaak met kinderen in een situatie van dak- of thuisloosheid. De meerderheid van de alleenstaande dak- en thuisloze ouders is vrouw (80%). Daarnaast zijn 8 dak- of thuisloze vrouwen zwanger.

03 Dak- en thuisloosheid treft veel kinderen en jongeren

De telling laat zien dat dak- en thuisloosheid veel kinderen en jongeren treft. In totaal zijn er 235 dak- of thuisloze kinderen geteld (15% van de totale groep) en 472 jongeren van 18 tot 27 jaar (29%). Van de kinderen onder 18 verblijven er 214 met hun ouder(s) in dak- of thuisloosheid, en 21 zonder ouder(s). De meeste dak- en thuisloze kinderen verblijven in de tijdelijke opvang (26%), in een instelling (26%) of in niet-conventionele woonruimten (23%). De meeste getelde jongeren zijn alleenstaand (43%), samenwonend (32%) of in een relatie (19%). Zij verblijven vooral in niet-conventionele woonruimten (32%) of in de tijdelijke opvang (19%).

04 Dak- en thuisloosheid komt overal voor

Dak- en thuisloosheid komt niet alleen voor in centrumgemeente Zwolle, maar in alle gemeenten van de regio, ook de kleinere. Het percentage dak- en thuisloze personen per gemeente varieert van 0,04% tot 0,82%. We zien in vrijwel alle gemeenten een diversiteit aan leefsituaties van dak- en thuisloosheid. In de kleinere gemeenten verblijven relatief minder mensen in de openbare ruimte en in opvangvoorzieningen, en relatief meer mensen in niet-conventionele woonruimten of bij familie, vrienden of derde partijen, vergeleken met de grotere centrumgemeente. Lokale verschillen hangen samen met aanwezige voorzieningen en de mate waarin relevante organisaties zijn betrokken bij de telling.

05 Instellingen worden noodgedwongen gebruikt als opvanglocaties

De ETHOS-Light classificatie omvat ook mensen die langer dan nodig in een instelling verblijven, uitsluitend vanwege het ontbreken van passende huisvesting. De instelling fungeert in zulke gevallen feitelijk als opvanglocatie. In regio IJssel-Vecht komt dit voor bij instellingen zoals beschermd wonen, gevangenis, GGZ en langer in een instelling vanwege gebrek aan passende huisvesting. Dit heeft grote impact op de levens van betrokkenen en vergroot de druk op instellingen. Professionals zien het tekort aan betaalbare en passende woonplekken als de belangrijkste oorzaak dat mensen onnodig lang in instellingen blijven.

Referenties

Al Shamma, S., Van Straatten, B., Boersma, S., Rodenburg, S., Van der Laan, J., Van de Mheen, D. & Wolf, J. (2015). Dakloze mensen in de vier grote steden: veranderingen in 2,5 jaar. Eindrapportage Coda-G4. Rotterdam: Instituut voor Verslavingsonderzoek.

Baptista, I., & Marlier, E. (2019). Fighting homelessness and housing exclusion in Europe: A study of national policies. European Social Policy Network (ESPN). European Commission.
Policy Network (ESPN). European Commission.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2025). Dakloze mensen 18 tot 65 jaar, personenkenmerken. CBS StatLine. Geraadpleegd op 2 september 2025, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/cijfers/detail/85616NED>.

Edgar, B. (2012). The ETHOS definition and classification of homelessness and housing exclusion. *European Journal of Homelessness*, 6, 219-226.

FEANTSA. (2005). ETHOS: European Typology of Homelessness and Housing Exclusion. Verkregen via: [ethos24842157487482398818.pdf](https://www.feantsa.org/ethos24842157487482398818.pdf) (feantsa.org).

FEANTSA. (2018). ETHOS Light: European Typology of Homelessness and Housing Exclusion. Measurement of Homelessness at European Union Level. Verkregen via: www.feantsa.org/download/fea-002-18-update-ethos-light-0032417441788687419154.pdf

Hermans, K. (2021). Tellingen dak- en thuisloosheid. Globaal rapport. Verkregen via https://media.kbsrb.be/nl/nl/media/7768/pub2021_3767_dakenthuisloosheid_globaal_nl_def.pdf.

Schel, S., Wewerinke, D., De Vries, J. & Van Doorn, L. (2023). Nieuwe telling van dak- en thuisloosheid. Sociaal Bestek. Verkregen via: [Nieuwe telling van dak- en thuisloosheid \(sociaalbestekpremier.nl\)](https://www.sociaalbestekpremier.nl/nieuwe-telling-van-dak-en-thuisloosheid).

Deelnemende organisaties

1. Alfa-college
2. Autisme Zwolle
3. Baptistengemeente Zwolle
4. Body Workx
5. Buitenplaats Hessummerland B.V.
6. Burke Zorgt
7. CareX Overijssel
8. Cibap Creatieve Vakschool
9. Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA)
10. Creating Balance
11. De Gift City
12. De Kern Maatschappelijke Dienstverlening
13. De Ooievaar Verloskundigen
14. De Stuw
15. De Zorgerij
16. deltaWonen
17. Diaconaal Platform Zwolle
18. Eleos Zwolle
19. Fikara Bewindvoering B.V.
20. Gemeente Zwolle
21. Gemeente Ommen
22. Gemeente Dalfsen
23. Gemeenten Hardenberg
24. Gemeente Kampen
25. Gemeente Staphorst
26. Gemeente Steenwijkerland
27. Gemeente Zwartewaterland
28. GGD IJsselland
29. Groot Nibbelink Mediation
30. De Herberg Zwolle
31. Het 8ste werk
32. Huisarts [praktijk anoniem]
33. Humanitas Thuisadministratie
34. IJssel Bewindvoering
35. Infopunt Bibliotheek Dalfsen
36. Inloophuis De Bres
37. Inversie Bewind
38. JB Ambulantezorg
39. Jeugd GGZ Zwolle
40. Kadera, aanpak huiselijk geweld
41. Kamers met Aandacht
42. Klein en Groot Mediation
43. Kracht Zorg en Welzijn
44. Leger des Heils
45. Limor Zwolle
46. Mediator Zwolle
47. Mediators Network
48. Miesbahoel Islam Zwolle
49. Miranda bewindvoering
50. Omegagroep
51. Onder de Pannen Zwolle
52. Oostenbrink Mediation
53. Participlaza
54. PerspektieV B.V.
55. PGVZ Thuiszorg
56. PI Zwolle
57. Politie
58. Recht aan Tafel
59. Reclassering Leger des Heils
60. Reclassering Nederland
61. RIBW Overijssel
62. SAAM Welzijn
63. Samen Doen Harder
64. Schuldhulpmaatje Ommen
65. Spectrum Bewindvoering
66. Stichting Barka
67. Stichting Focus Zwolle
68. Stichting JY
69. Stichting Limor
70. Tactus Verslavingszorg
71. Tinten
72. Trajectum

73. Travers
74. Trias Jeugdhulp
75. Ulu Moskee
76. Uniecare
77. Vakantiepark [anoniem]
78. Van Kammen Begeleiding
79. Vechtdal Wonen
80. Verloskundigenpraktijk Stadshagen
Stadshagen
81. VluchtelingenWerk
82. Wetland Wonen Groep
83. Woonstichting Vechthorst
84. Youth for Christ Zwolle
85. Zone.college Zwolle

Deelnemende organisaties die niemand in beeld hadden op de teldag

1. De warmlopers Zwolle - Het Eetcafé
2. Deltion College Zwolle
3. Droom van Zwolle
4. Eddy Kolk Mediation Steenwijk
5. GewoonZes team Kampen
6. Greidanus Hardenberg
7. Huisartsenpraktijk Tuk Steenwijkerland
8. InKontakt Zwolle ambulante begeleiding
9. Isala Ziekenhuis Zwolle
10. Jan Arends ambulante begeleiding Zwolle
11. Koerhuis Kersten Familie rechtadvocaten en Scheidingsmediators
12. Landstede Groep Zwolle
13. Meesterwerk Zwolle
14. Mens helpt Mens Hardenberg
15. Saxenburgh Ziekenhuis Hardenberg
16. Schaeffer Mediation Zwolle
17. ScheidingsWijze Zwolle
18. Stadkamer Zwolle
19. Timon
20. Trefkoele Plus Dalfsen
21. Verloskundigenpraktijk Steenwijk
22. Weijnenberg Media tation kind- en gezinsbegeleiding
23. Woonconcept Steenwijkerland
24. Zwolle Actief
25. ZwolleDoet